

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Kladderkatjes

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 7 december 2022

Samenvatting

De inspectie heeft op 28 november 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf de Kladderkatjes.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 een themaonderzoek uitvoeren naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden. In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor de voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. Ze gebruiken veel taal, zodat de peuters nieuwe woorden leren. Bovendien is er op de peuterspeelzaal aandacht voor de inrichting van de ruimte en zien we enkele leuke speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn kunnen spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren. De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op de peuterspeelzaal en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Wat kan beter?

De leiding en pedagogisch medewerkers geven aan dat ze extra ondersteuning op de groep missen, waardoor ze minder toekomen aan het gericht stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen. Ook door de corona-tijd zijn bepaalde zaken niet aan bod gekomen. Tot slot constateert de peuterspeelzaal ook dat bij ziekte van collega's bepaalde registratie-taken blijven liggen.

Kinderopvangorganisatie: Prokino, kinderdagverblijf de Kladderkatjes

LRK-nummer: 695254625

Totaal aantal doelgroeppeuters: 3

Wij constateren dat de pedagogisch medewerkers inderdaad meer gericht het spel van kinderen kunnen begeleiden en hun begeleiding meer kunnen afstemmen op het ontwikkelingsniveau van de peuters. Ook kunnen de pedagogisch medewerkers ouders meer stimuleren om thuis met hun peuter te spelen en hen nieuwe dingen te leren die ook op het kinderdagverblijf aan de orde komen. De samenwerking met de basisscholen loopt ook niet altijd soepel. Van afstemming van het aanbod, de zorg en begeleiding en de ouderbetrokkenheid is nu nog geen sprake. Hier kan de peuterspeelzaal meer op inzetten.

Hoewel de ontwikkeling van de kinderen gevolgd wordt kan er meer gewerkt worden met een plannetje om doelgericht de ontwikkeling van een kind te stimuleren, daar waar dit nodig blijkt. De leiding heeft nog niet gericht in beeld in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1-2 van de basisschool gaan. Hierdoor is niet duidelijk of de peuterspeelzaal al bijgedragen heeft aan het wegwerken en/of voorkomen van achterstanden bij de peuters. Het planmatig werken aan het verbeteren en borgen van de kwaliteit van de voorschoolse educatie is ook nog een aandachtspunt voor de peuterspeelzaal.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	6
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie	7
4.	Reactie van de houder	12

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op de Kladderkatjes.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerker, teamcoördinator, clustermanager, pedagogisch coach en de stafmedewerker beleid. Aan het einde van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de teamcoördinator en clustermanager van de peuterspeelzaal.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
- V** Voldoende
- G** Goed

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op de Kladderkatjes.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de Kladderkatjes op enkele standaarden als Voldoende. Ook zijn er standaarden die als 'Kan beter' gewaardeerd zijn.

Context

Peuterspeelzaal de Kladderkatjes is onderdeel van de landelijke kinderopvangorganisatie Stichting Prokino Kinderopvang. Stichting Prokino Kinderopvang heeft meerdere locaties in de gemeente Dordrecht.

Aan iedere locatie is een pedagogisch coach gekoppeld die het team op pedagogisch vlak ondersteuning biedt. Deze pedagogisch coach kan ook ingezet worden om kinderen te observeren, als de pedagogisch medewerkers dit vragen.

De Kladderkatjes heeft drie stamgroepen voor maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 7 maart 2022 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden een enkele tekortkoming vertoonde. Eén pedagogisch medewerker voldeed niet aan de vve kwalificatie-eis en het F3 taalniveau. De betreffende medewerker was hiervoor in opleiding.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op De Kladderkatjes.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking	•		

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peuterspeelzaal gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is meer doelgericht gebruik maken van de mogelijkheden van het programma om de tutoring-activiteiten te doen. Ook de activiteiten voor de meer pientere kinderen kunnen gericht ingezet worden.

In de ruimte kan meer aandacht besteed worden aan de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Bijvoorbeeld door kasten en lades te labelen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Door afwezigheid van pedagogisch medewerkers en gebrek aan tijd stagneert het bijhouden hiervan zo nu en dan, waardoor niet voor alle kinderen de ontwikkeling gevolgd wordt.

De pedagogisch medewerkers kunnen door middel van het observatie-instrument nagaan waar de ontwikkeling van een peuter stagneert. De voorschool gebruikt de observatiegegevens echter nog te weinig in een cyclisch en planmatig proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod.

Tijdens de observatie hebben we wel gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie in de dagelijkse praktijk af te stemmen op de behoeften van individuele peuters.

Het bespreken van de ontwikkeling van de kinderen met de ouders gebeurt wel, maar door diverse omstandigheden de laatste tijd niet met alle ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn.

De kinderen zijn vertrouwd met de dagindeling en de pedagogisch medewerkers gebruiken de dagritme-kaarten voor het bieden van structuur.

De pedagogisch medewerkers moeten zich (door het gebrek aan extra handen op de groep) nog erg bezig houden met de verzorgende en huishoudelijke taken. Hierdoor is er minder tijd voor de gerichte activiteiten, de tutoring en de spelbegeleiding in de hoeken. Er is daardoor minder tijd voor het gericht educatief handelen, de tutoring en de spelbegeleiding. We constateren echter wel dat tijdens de dagelijkse handelingen (eten, opruimen, enz.) door gerichte vragen en opdrachtjes de zone van de naaste ontwikkeling van de kinderen wordt aangesproken. Hierdoor is duidelijk dat de pedagogisch medewerkers het educatief handelen wel in de vingers hebben.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als Kan beter.

De samenwerking met de basisscholen kan versterkt worden. Met de inpandige basisschool is meer contact, bijvoorbeeld bij de warme overdracht van peuters naar groep 1. Met de andere scholen waar de peuters naar uitstromen is minder contact.

Er is verder geen doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De voorschool informeert ouders over wat er op de peuterspeelzaal gebeurt. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Ook is er een online ouderportaal, maar die is niet altijd voldoende toegankelijk.

Het gericht stimuleren van - met name - ouders van doelgroeppeuters om ook thuis activiteiten te doen kan versterkt worden. Hiermee kan de ontwikkeling van de peuters een extra impuls krijgen.

Door onder andere corona zijn er de afgelopen tijd geen ouderbijeenkomsten georganiseerd, maar de peuterspeelzaal gaat dit wel weer opstarten. Ook is er nu wel weer één keer per maand een koffie-ochtend.

De peuterspeelzaal heeft geen gericht ouderbeleid waarin is aangegeven welke doelen ze stellen als het gaat om ouderbetrokkenheid en hoe ze die doelen willen bereiken.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

De voorschool heeft nog geen (hoge) verwachtingen geformuleerd ten aanzien van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen nu nog geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden passend bij de kenmerken van de kindpopulatie.

De voorschool heeft gegevens over de ontwikkelingsgroei van de meeste kinderen, maar analyseert deze nog niet om na te gaan of achterstanden daadwerkelijk zijn ingelopen en of de (doelgroep)peuters zonder of met slechts een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	●		
KA2 Kwaliteitscultuur	●		
KA3 Verantwoording en dialoog	●		

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Kan beter.

De peuterspeelzaal heeft in haar locatieplan niet aangegeven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. Ook is niet aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie verbetert en bewaakt.

Er wordt niet gewerkt met een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg. Hiermee wordt bedoeld het stellen van doelen, uitvoeren van activiteiten om de doelen te bereiken en vervolgens evalueren of de doelen bereikt zijn.

De pedagogisch coach en de manager zijn wel regelmatig op de groep en hebben daarmee het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld. Er is echter nog geen sprake van gerichte observaties op basis van kijkwijzers. Dit wordt momenteel op stichtingsniveau nog ontwikkeld.

Daarnaast worden ouders nog niet bevraagd op hun tevredenheid. Er is om deze redenen nog weinig sprake van planmatige en doelgerichte maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van de peuterspeelzaal.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Kan beter.

Hoewel de bereidheid er is, werken de leiding en de pedagogisch medewerkers op dit moment nog weinig gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit en de kwaliteit van voorschoolse educatie. Op stichtingsniveau worden diverse kwaliteitsaspecten ontwikkeld en daar zal binnenkort waarschijnlijk wel een kwaliteitsimpuls van uit gaan.

Ook is de structuur en organisatie veranderd. Zo is er sinds kort een teamcoördinator toegevoegd aan het functiehuis. Het is voor iedereen nog wat zoeken wie waar verantwoordelijk voor is. Wanneer dit is uitgekristaliseerd, zal er meer gezamenlijk gewerkt kunnen worden aan het verder professionaliseren van de voorschoolse educatie.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als Kan beter.

Omdat gericht beleid en ambities voor voorschoolse educatie nu nog ontbreken is er ook geen sprake van het regelmatig bespreken van de resultaten die de peuterspeelzaal bereikt.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) nu niet aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie.

De voorschool heeft ook niet bij ouders peilingen gehouden om na te gaan hoe tevreden zij zijn en ook wordt ouders te weinig gevraagd wat hun wensen en voorstellen zijn ten aanzien van het beleid van de peuterspeelzaal.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Onlangs ontvingen wij van u het conceptrapport van het onderzoek naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op onze peutergroep de Kladderkatjes. Prokino maakt graag gebruik van de mogelijkheid om onze zienswijze in te dienen naar aanleiding van uw kwaliteitsonderzoek.

Het doet ons genoegen dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie op onze peutergroep als voldoende wordt beoordeeld.

Door uw inspectie hebben we inzicht en vooral ook de bevestiging gekregen welke kwaliteitsgebieden voldoende zijn en waar er voor ons als locatie maar ook als organisatie verbeterpunten liggen. De verbeterpunten genoemd in het inspectierapport zullen worden meegenomen in het VE-beleid 2023. Speerpunten zullen zijn; vanuit het ontwikkelingsproces de standaard zicht op ontwikkeling en samenwerking, vanuit de resultaten voorschoolse educatie ontwikkelingsresultaten en vanuit kwaliteitszorg en ambitie de kwaliteitszorg, kwaliteitscultuur, verantwoording en dialoog.

Concreet betekent dit dat wij gaan werken aan:

- Duidelijke doelen stellen voor peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden. Op individueel, groepsniveau als op locatieniveau. We stellen plannen op, gaan deze uitvoeren, kijken of het gerealiseerde overeenkomt met het plan en indien nodig sturen we bij. We blijven werken met de PDCA-cyclus. We faciliteren onze pedagogisch medewerkers om de kindontwikkeling te volgen.
- Intensiveren van de samenwerking met onze samenwerkingspartners, ouders en basisscholen. De organisatie ontwikkeld ouderbeleid. Hierin is o.a. terug te lezen hoe we ouders stimuleren om thuis ontwikkelingsgerichte thuis-activiteiten aan te bieden en op welke manier we de ouderbetrokkenheid vergroten. Onze voorschool gaat met de vroegschool in gesprek hoe we samen de doorgaande lijn kunnen versterken.
- We stellen doelen voor taal en rekenen, bijpassend aan de kindpopulatie waardoor we beter in staat zijn om vast te stellen of de resultaten voldoen aan de verwachtingen. Waar zit een doelgroeppeuter in zijn ontwikkeling en gaat deze zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1-2 van de basisschool?
- Uitvoeren van kwaliteitsmetingen op locatieniveau. N.a.v. deze meting wordt een locatie-verbeterplan opgesteld waarin concrete actiepunten worden vermeld. Deze actiepunten worden geformuleerd in het VE-beleid waardoor een lerend effect ontstaat.

- Clustermanagers, teamcoördinatoren, pedagogisch coaches- en medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit d.m.v. o.a. het coachingsplan én opleidingsplan. Er is bereidheid om gezamenlijk de kwaliteit van VE te verbeteren.
- We verantwoorden ons, op verzoek van de gemeente, over ons gevoerde VE-beleid. We betrekken onze samenwerkingspartners bij de uitvoering van ons VE-beleid, indien nodig evalueren we en stellen we bij.

Kwaliteit staat hoog in het vaandel bij Stichting Prokino. Iedere dag doen de pedagogisch medewerkers hun best om goede, gezellige, veilige en leerzame opvang te bieden aan de kinderen, wat in deze huidige tijd, een uitdaging is.

Het inspectierapport zal worden besproken op locatie en organisatieniveau.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

